

Geolog Butnaru Emil

- membru al Consiliului Științific al Parcului Național Călimani
- consilier al Fundației de Speologie "Club Speo Bucovina" Suceava

Suceava, 5 ianuarie 2006

Notă privind

**“Proiect tehnic de închidere a
perimetrului Negoiu – Pietricelu, Călimani – județul Suceava”
Simbol 29 – 262 (avizat de institutul tutelar în 12.11.2003)**

Din studierea documentelor și documentațiilor enumerate în anexa 1, rezultă că proiectul în discuție este o bază incoerentă, superficială și de o competență îndoielnică, ce nu poate oferi fundamentul unui aviz. Dintre multele deficiențe din proiect și din desfășurarea întâlnirilor din cei 2 ani pierduți cu pregătirea obținerii avizelor, voi aminti doar câteva:

A. Proiectantul și institutul au propus 3 alternative de închidere a carierei:

- a – mutarea haldei Puturosul înapoi în carieră, după ce se depun pe vatră toate reziduurile poluante de la dezafectarea incintei industriale, celei sociale, etc. Pe scurt groapă de gunoi îngropată.
- b – oprirea evacuării apelor din cuva carierei, pentru realizarea unui lac, cu toate reziduurile poluante pe fund. Pe scurt, tot groapă de gunoi.
- c – abandonarea carierei așa cum se află, cu nesocotirea prevederilor de securitate din “Manualul de închidere a minelor” și din “Regulamentul privind măsurile de securitate la închiderea minelor și carierelor”.

Punctul de vedere al Consiliului Științific al Parcului Național Călimani, transmis proiectantului în 21 aprilie 2005, respinge toate cele 3 variante atehnice și iresponsabile, propunând o singură alternativă: curățirea carierei de deșeurile tehnologice miniere, amenajarea bermelor și taluzelor în conformitate cu manualul și regulamentul citate mai sus, în scopul păstrării ca muzeu, obiectiv turistic și obiectiv de cercetare științifică. Argumente:

A.1 – Negoii Românesc a fost declarat rezervație științifică în 1973, pentru protejarea **vulcanocarstului**, fenomen natural unic în lume (anexele II și III).

A.2 – În vatra carierei a fost deschis un zăcământ de sulf nativ, căutat de 500 de ani, aflat acum în baza de resurse minerale a României.

A.3 – Cu excavațiile din carieră s-a obținut o secțiune verticală amplă prin caldera Călimani, de o mare valoare științifică, didactică și educativă. Secțiunea trebuie să servească în continuare studiilor privind geneza și evoluția mineralizației de sulf, a vulcanocarstului și a posibilei participări la “poluarea” masivă a apelor întregii zone, a unei populații de bacterii anaerobe, care utilizează metabolismul sulfului, producând oxizii și acizii acestuia.

Argumentele Consiliului Științific al Parcului Național Călimani nu au fost luate în considerare, iar varianta solicitată nu a fost examinată de către proiectant, care rămâne pe soluția abandonării carierei. Așadar abandonarea carierei cu toate valorile ei științifice ca pe o groapă de gunoi împrejmuțată cu sârmă ghimpată, la marginea drumului Vatra Dornei – Toplița.

B. Secțiunea de planificare, volumul 1 din manual, care stabilește datele de bază, impune ca proiectantul să culegă informații care sunt exacte și reale. Interpretarea informațiilor trebuie făcută, prin grija proiectantului, de către persoane calificate și abilitate în acest sens.

Proiectul este plin de erori, contradicții și informații nefondate, precum și de interpretări improvizate, pe baza cărora volumul 2, “Proiectul tehnic”, nu poate găsi soluții tehnice reale.

B.1 – Se afirmă că există “ape poluate” și “ape convențional curate”. În baza acestei afirmații se proiectează lucrări costisitoare, complicate, deversări de pâraie, amenajări hidrotehnice, rețele lungi de conducte. Mai mult, se instaurează o regulă fermă, dar netestată, că apele care spală fostul obiectiv minier sunt poluate iar celelalte nu. În realitate chiar puținele analize din proiect, demonstrează fără echivoc că ambele categorii au pH 4 – 4,5.

B.2 – Monitorizarea post închidere concepută de proiectant nu poate fi acceptată pentru că se fundamentează pe o premisă falsă. În același timp, pe baza acestei monitorizări care nu este relevantă, se proiectează și stația de epurare (cu costuri de realizare și de operare enorme) care nu poate rezolva problema de fond.

B.3 – Închiderea lucrărilor miniere subterane se sprijină pe date de bază extrem de puține și contradictorii. Manualul impune prezentarea în detaliu a legăturilor cu suprafața și identificarea tuturor categoriilor de lucrări miniere și foraje, pe toată perioada de existență a obiectivului minier. Se impune evidențierea pe hărțile topografice, atât a lucrărilor vechi, cât și a celor active, pentru ca toți deținătorii viitori ai perimetrului să poată interpreta eventualele mișcări ale suprafeței, emanații toxice, etc.

Proiectantul refuză să furnizeze informații despre etapa I a proiectului, lucrări subterane, pe motiv că etapa s-a încheiat. Dar, atenție, include lucrările subterane în Fișa Tehnică pentru obținerea Acordului Unic.

B.4 – Modul de arhivare al documentelor legate de dezvoltarea istorică până la încetarea activității este exemplu de superficialitate. S-a preluat din manual acest titlu și s-a încheiat capitolul în numai 2 rânduri. Parcul Național Călimani, viitorul deținător al perimetrului, trebuie să dețină întregul set de documentații existent la proiectant. Inventarul acestora trebuie inclus în proiectul actual.

B.5 – Întregul proiect sugerează fie că proiectantul nu l-a citit, fie că acesta este în afara problemelor perimetrului. În toate secțiunile proiectului există gafe de concepție și scriere necorectate. De exemplu în proiect se spune chiar de la început că perimetrul este situat “la limita cu județele Harghita și Bistrița-Năsăud”, iar în Fișa Tehnică pentru obținerea Acordului Unic, același amplasament este “la limita cu județele Harghita, Mureș și Bistrița-Năsăud”. În realitate județul Bistrița-Năsăud începe la peste 10 Km spre vest. Nu continuăm, proiectul este plin de asemenea exemple. Este o notă proastă pentru lucrare, incompatibilă cu colaborarea cu Banca Mondială.

C. Proiectul omite să trateze existența înainte de deschiderea exploatării a “Refugiului Luana” (a se vedea Ghidul turistic, 1969), preluat, amplificat și utilizat de viitoarea exploatare, în prezent abandonat și propus pentru demolare. Este necesar ca proiectul să prevadă restituirea spațiului necesar pentru reconstituirea refugiului, pentru a fi utilizat de către Parcul Național Călimani cu următoarele funcții:

- sediul în teren al parcului național (autoritate, pază, control, monitorizare);
- centru de documentare (arhivă, muzeu, teren);
- centru de cercetare (silvic, geologic, biologic, hidrogeologic, geomorfologic, speologic, etc.);
- punct turistic (informare, educație, refugiu).

Concluzie:

Ca urmare a deficiențelor proiectului, dintre care am enumerat câteva, pe scurt, se impune restituirea la proiectant pentru refacere și prezentare într-o formă corespunzătoare și în concordanță cu “Manualul de închidere a minelor” și cu “Regulamentul privind măsurile de securitate la închiderea minelor și carierelor”.

Data fiind capacitatea demonstrată de proiectant este necesară consultarea permanentă pe parcurs cu Consiliul Științific al Parcului Național Călimani și cu reprezentanții instituțiilor care vor participa la emiterea avizelor și Acordului Unic.

Membrii al Consiliului Științific al Parcului Național Călimani

Geolog Emil Butnaru

Președinte al Fundației de Speologie “Club Speo Bucovina” Suceava

Ing. Adrian Done

